

Sváteční mezičas

Možná jste viděli v nějakém kostele nebo galerii obraz, o kterém vám řekli, že je to triptych. Triptych je zpravidla obraz či oltář, který se skládá ze tří částí. Každá část vypadá samostatně, ale všechny tři vytvářejí jedno ucelené umělecké dílo. Kdyby chyběla jedna část, dílo by bylo neúplné. Nyní jsme v čase liturgického roku mezi svátky – v mezičase neboli mezidobí. Můžeme se pokusit toto období „zobrazit“ po vzoru umělců nějakými třemi výjevy, které toto období reprezentují a zároveň spolu zřetelně souvisí. Na takový trojobraz bych asi namaloval následující svátky:

Slavnost Nanebevzetí Panny Marie - 15.8.

Nanebevzetí neboli vzetí do blaženosti... Církev tento svátek slaví od 5. století. Nejprve jako „svátek usnutí Panny Marie“. Usnutí je pěkný výraz pro označení konce života. Konec pozemského života je ovšem smrt.

Vzpomínka na všechny zemřelé – 2.11. Možná si řeknete, že v souvislosti s obrazem nanebevzetí se nehodí mluvit o smrti, vždyť nanebevzetí je radost a naše naděje, v které nám Bůh ukazuje, co nás očekává. Italský malíř Caravaggio (vlastním jménem Michelangelo Merisi, 1573-1610) namaloval obraz Smrt Panny Marie. Vídal jsem ho každodenně na chodbě v semináři v Olomouci. Je v něm zvláštní dynamika. Maria ležící, kolem apoštolé. Vyras její tváře dobře vyjadřuje slovo usnutí. Když člověk zemře, tak se řekne – usnul, či zesnul. Jako by byl konec, protože tato slovesa znějí nějak strnule, není v nich pohybu. Naproti tomu Svátý otec ještě jako kardinál Ratzinger popsal smrt dynamicky: Člověk, který umírá, vystupuje z dějin – ze svých dějin, ze vztahu, z manželství, z rodiny, ze společnosti, z města. Ale vazbu neztrácí, protože radost či utrpení, které zapříčinil, působí dál v životě lidí. Člověk není na konci, pokud kvůli němu někdo trpí. Až když se potkáme všichni u Boha, když už nebude síť pozemských vztahů, tak bude život starých vztahů u konce. Cíl Božího působení se dosahuje až tehdy, kdy už nebude ani hříchu, ani smrti. Až tehdy se dosáhne podobnost člověka s Božím obrazem, tehdy se utvoří podobnost s Kristem a osvobození od smrti se rozestře na celé lidstvo. Od Marie nevezšla žádná vina, která lidem přináší utrpení. A tak byla přijata

Bohem do blaženosti s duší i tělem. Na Marii se tedy uskutečňuje to, co se očekává pro všechny lidi při všeobecném vzkříšení mrtvých, kdy uvidíme Boha tvářív tvář – jak to výstižně vyjádřil sv. Pavel.

Slavnost všech svatých – 1. listopadu Tento den vzpomínáme na svaté, kteří prošli přes práh smrti a jsou u Boha. Z toho, co bylo řečeno, by se nám mohlo zdát, jakoby to vše bylo vyzdviženo do nebe, pro nás lidi zasunuto někde nahoře, do života po smrti... Ale my se připravujeme na nebe již tady na zemi. Sám Ježíš říká o této přípravě: „Kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal – má věčný život a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života. (Jan 5, 24)

Terezie z Lisieux líčí svůj životní objev: »Jednoho dne jsem si vzpomněla na jeden zážitek během naší italské cesty. Ve vznešených hotelích se již přizpůsobili technickému pokroku 19. století a nechali zbudovat výtahy. Pro mě a Celinu to byla tehdy nádherná zábava, jezdit výtahem až nahoru; za chvíli jsme byly v nejvyšším patře budovy. Tento zážitek mě přivedl na myšlenku: Nenašel by se podobný prostředek, jak se takto rychle dostat až na vrchol svatosti? Při pátrání po takové možnosti jsem hledala v knize knih – ve své milované Bibli. A jednoho dne jsem učinila největší objev mého života. V knize Přísloví jsem našla slova: „Kdo je maličký, ať přijde ke mně!“ Tento maličký - to jsem já. Co udělá Bůh s maličkým, který k němu s důvěrou přichází? Na to mi dal odpověď prorok Izaiáš: „Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit. Budete sát nošeni v náručí, hýčkáni na kolenou.“ Našla jsem svůj „výtah“: Ježíšova náruč mě vynese na vrcholek svatosti. Stačí jen s LÁSKOU a DŮVĚROU běžet vstříc Ježíši«.

Někdy se zdá, jakoby člověk žil v mezičase – v jakémsi napětí. Takové zvláštní napětí si uvědomuji také mezi svátky prvního a druhého listopadu. Jsou to dva dny těsně u sebe, dva svátky, které spolu velmi úzce souvisí, a přece cítíme tu propastnou kvalitativní vzdálenost mezi pouhou smrtí - a vstupem do věčné blaženosti svatých. Je v tom napětí, jako když má někdo udělat krok do neznáma...

Přeji nám prožívat tyto dny s důvěrou svaté Terezie z Lisieux, která nám dává odvahu kráčet „do neznáma“ - za Ježíšem.